No. 144.

JAVASCHE COURANT.

DINGSDAG den 7den December 1830.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade, zijn de volgende dispositien genomen.

CIVIEL DEPARTEMENT.

BENOEMD.

Tot lid van de subkommissie van onderwijs te *Samarang*, *J. C. Rijnbende*, majoor en onder-directeur der artillerie, en zulks in plaats van den pastoor *Mouriks*, op zijn verzoek als zoodanig honorabel ontslagen.

Tot lid van de subkommissie van onderwijs te *Passaroeang*, *Donald MacLennan.*

Tot secretaris der residentie *Bezoekie en Banjoewangie*, *P. van Rees*, adjunct gezworen klerk bij den raad van justitie te *Batavia.*

Tot notaris en vendumeester te *Soerabaija*, *G. Mooijaart*, thans die betrekkingen waarnemende.

Tot eersten gezworen klerk bij den raad van justitie te *Soerabaija*, *C. J. van Koetsveld du Crocq*, thans die betrekking waarnemende.

Tot kommies der eerste klasse bij den assistent resident van *Banjoewangie*, *J. B. Hagenstein*, thans kommies der tweede klasse aldaar.

Tot kommies bij den assistent resident van *Indramaijoe*, *A. J. van der Veen*, thans klerk aldaar.

Tot zoutverkoop-pakhuismeester te *Tanara*, *K. Spruit*, thans zoutverkooper te *Sumanap*, en in diens plaats *J. F. Pheffenkorn*, ambtenaar op wachtgeld.

HONORABEL ONTSLAGEN.

De secretaris der residentie *Bezoekie en Banjoewangie*, *J. Duiters.*

De notaris en vendumeester te *Soerabaija*, *N. van Meeteren Brouwer.*

OP WACHTGELD GESTELD.

De controleur der landelijke inkomsten van de 3de klasse in de residentie *Bantam*, *J. A. Siberg.*

MILITAIR DEPARTEMENT.

[illegible] de plaatsgevonden hebbende reorganisatie van het Indisch [illegible] Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, bij besluit van den 4den dezer, no. 1, de navolgende dispositien genomen:

GEPLAATST.

Bij de Militaire Administratie.

(à la suite.)

De onderinspecteur der eerste klasse, P. W. Menu.

De adjunct inspecteurs der tweede klasse, K. J. Odenthal, en J. B. Behouden.

Bij het 1ste Bataillon Infanterie.

De luitenant-kolonel, P. F. Vermeulen Krieger.

De eerste luitenant kwartiermeester, J. Tuijnman.

De kapiteins J. Mess, W. Thörig, C. J. A. W. Schenk, C. B. F. de Sturler, C. J. de Quaij en A. M. von Gehren.

De eerste luitenants G. Perk van Lith, A. C. Schlosser, P. U. H. Oldenbergh, C. H. J. F. C. Von Lutzouw, L. Buttiker, J. L. de Witte van Haemstede, A. Hendriks en de tweede luitenants H. U. Nauman, J. van Rhijn, C. Blom, E. A. A. van Wildernett, W. G. Schouten, J. N. Jorissen, J. C. Boelhouwer, F. T. T. de Riemer, C. H. Maxwel, J. W. Donleben, D. W. Terhogt, A. Tamson en A. van der Hart.

Bij het 2de Bataillon Infanterie.

De kolonel J. Stijman, de Majoor J. E. Trip, de tweede luitenant kwartiermeester J. F. Duchateau, de Kapiteins F. Raes, C. J. Le Roux, F. V. Nagel, J. J. A. de Brabant, C. B. van der [illegible] en L. Weiss.

De [illegible] F. Heger, F. von Gouzenbach, F. C. J. van Swieten, de tweede luitenant Gerritsen, thans adjudant bij den kommandant der derde groote Militaire Afdeeling, de tweede luitenants C. F. Engelen, J. H. Eichelberg, H. L. Biddaers, H. M. van Seest, S. Klardie, E. G. F. van Bijlandt, P. J. Mitselaar, J. Semmel, J. Bertram, P. de Gros, J. Itzig, C. van der Kuijl, P. Potters, H. W. E. van der Smitte en J. Kamler.

Bij het 3de Bataillon Infanterie.

De kolonel W. L. Beurlin, de Majoor H. F. Buschkens, de tweede luitenant adjudant F. A. Schnorbusch, de Kapiteins M. Geldermans, H. A. Eilers, G. A. Heintzen, H. A. Devos van Steenbergen, J. A. Heupner, G. Bakker.

De eerste Luitenants S. H. Burg, H. A. Marchal, F. A. L. Jackson, F. de Pineda.

De tweede Luitenants J. F. Berden, A F. P. von Wolzogen, A. A. van Poppel, N. W. Moorrees, E. R. van Lamzweerde van der Horst, J. P. A. van der Riet, F. Stavinga, J. Hieks, E. H. W. Barbier, J. H. Weinreich, J. Bischoff, M. Bonzet, L. B. M. Malbech en F. A. Barbier.

Bij het 4de Bataillon Infanterie.

De Luitenant Kolonel C. P. J. Elout, de Majoor J. H. C. Bauer, de Kapiteins F. J. von Hulstein, J. D. van den Velden, A. A. T. D. Bolling en E. F. Schaffter.

De eerste Luitenants J. C. van Dijk, A. A. Nager, J. F. Heeremans, F. J. van Dionant, F. Roth, J. H. Meijer, J. B. J. Sutherland, J. R. Eisenloffel en H. Lombar.

De tweede Luitenants A. A. Frissart, H. L. Lassing, J. B. van der Leth, F. B. W. Dissaut, J. Danen, C. A. de Braauw, H. M. [illegible], J. van Blokland, [illegible]

Bij het 5de Bataillon Infanterie.

De luitenant-kolonel B. Sollewijn, de majoor J. C. A. von Saher, de eerste luitenant-adjudant F. J. Hanjoel, de kapiteins F. F. Prager, H. G. Kruseman, C. H. de Salis, M. C. E. Stakman, L. de la Paisière.

De eerste luitenants J. Vrij, B. van der Plas, J. Linklaan Westernberg en B. C. Heijman.

De tweede luitenants A. Wensten, J. W. Huismans, J. Lonneux, J. Piepelenbosch, J. R. van Lenning, C. G. Lentz, J. Tuoran, H. E. L. Meissenberg, R. H. W. van der Riet, E. Heijes, G. J. Engelberg, G. D. Kesler, F. de Jager, J. C. de Veer, en J. W. L. Arnemann.

Bij het 6de Bataillon Infanterie.

De luitenant-kolonel L. du Perron, de majoor F. E. Neuhaus, de eerste luitenant-adjudant J. G. S. Krafft, de kapiteins J. C. Louwaars, L. Dusser de Barenne, C. L. du Bus.

De eerste luitenants J. Sutherland, C. F. C. van Cattenburg, R. de Bruijn, F. Jackson, P. J. F. A. Battaerd, F. F. M. van Maanen, en F. Uilkens.

De tweede luitenants D. Faverne, A. J. van Herff, J. Etzel, J. H. L. Hutschler, A. Paardekooper, H. J. G. Engelbert van Bevervoorden, de tweede luitenants adjudant F. W. A. Hutschler, A. L. Doelens, J. Boeren, F. C. Gellij de Montela, J. J. Schock, P. van der Tak, M. J. Raaff, en C. P. C. Steinmetz.

Bij het 7de Bataillon Infanterie.

De luitenant-kolonel P. C. Reeder, de mojoor A. Michiels, de tweede luitenant adjudant A. P. Dorsten, de kapiteins F. de Fraij, L. [illegible], L. de Vries.

De eerste luitenants W. Hegi, P. C. Kern, S. M. J. le Ruitte, H. P. Marnitz, J. L. van Beethoven, C. F. W. Obermuller, C. Dekker, en F. Megglé.

De tweede luitenants R. J. Werkman, A. Bernhardt, J. W. D. Kobold, F. Poland, J. van Hogerlinden, J. Wolff, A. de Brauwere, J. F. Klaring, H. E. Maxwell, A. J. Gieske, J. Moltzer, en J. Ermatinger.

Bij het 8ste Bataillon Infanterie.

De luitenant-kolonel J. H. le Bron de Vexela, de kapiteins K. de Munck, A. J. von Bihl, W. von Lettow, J. J. Roeps.

De eerste luitenants G. J. B. van Wintershoven, L. Gantz, J. H. J. Schrijner, G. W. Tegelaar, J. Moreau, J. Discaille, C. van Kempen, en H. Hilmer.

De tweede luitenants C. W. Nilant, L. J. A Sack, J. A. van der Spek, G. L. von Goszijcki, J. J. Offerman, W. Meulenhoff, W. L. Baudoin, H. Meijer, A. B. Cassa, L. Stokbroo, J. F. Mauritz, J. Arthuijs, en L. A. Blondeau.

Bij het Algemeen Depôt.

De luitenant-kolonel J. de Leeuw, de majoors J. H. de Paulij, H. A. Kloosterhuis, W. F. Muijlman.

De kapiteins, A. B. Kellens, M. Frieljard, H. P. van Aitsma, J. de la Coste de Watermallen, H. L. Brussé, N. Mesch, H. W. Hersch, A. L. du Pont, D. van der Schalk, M. Simons, J. G. de [illegible], C. H. de Ferrare, E. F. de Jonge, A. van der [illegible], L. Würsch, J. B. J. Rubaij, H. F. J. Power, F. Schoenfeld, J. J. Boelhouwer, J. J. Raaff, J. H. Kern, D. L. de Rochemont en G. Schrijber.

De eerste luitenants, F. Lobe, W. H. F. Vogel, V. Arboghan, J. J. Verstege, E. Heijman, R. A. P. Doelen; de eerste luitenant adjudant A. de Kock; de eerste luitenants R. C. Roos, L. de Leau, C. Lans, J. H. Willemse, H. Lam, C. F. Lutz, P. Millioen, F. Behr, C. van den Vrijhoff, J. Ulps, L. van Lutzow, F. Frantzen, J. B. Seiler, H. Buitenhuis, J. Gallés, V. A. Rottiers, J. F. L. Verstraten, C. J. Bosschart, C. F. Hoffman, K. R. G. Wurstijsen, E. O. Brien, H. van Ochssee en F. B. Veldman.

De tweede luitenants, W. F. van de Wetering, C. F. Schwarts, A. de Pruijssenaer de la Wosteijne, H. Loseko, W. R. E. F. J. von Catzen, M. Spronk, F. Bosch, R. L. Wijchgel, J. Louchart, C. Maclean, C. Röbner, J. F. Holtrop, P. van Dijk, J. van den Brand, F. J. W. Hallwachs, F. Martin, J. C. Busscher, C. Montfort, C. Sickesz, F. Degen, J. Lavallaije, J. J. Linkhand, C. F. Otto, J. P. Hasslocher, J. W. Beer, P. Boers, A. Vermeltvoort, C. V. Achenbach, J. Ster-

zing, N. Lans, N. Vergers, C. Zeegers, J. J. Wolff, H. Lengaidt, C. Bosman, W. Cramer, J. L. Schouten, H. J. Kooerle, W. de Boer, J. Mellet, A. N. Stahnke, G. Bernaerts, J. M. van den Helm, G. van der Grient, J. B. van der Beucken, V. Hepp, J. H. Daaldorp, F. Preville, P la Force, J. F. Koepper, G. de Venk, A. Yska, J. Engelen, A. M. Rondeau, J. C. P. Pölder, J. G. Hubens, F. Vriese, J. Brugge, H. F. Cassa, F. Ligtegger, G. Hijdemans, J. M. Hagemans, J. Wilhelm, P. G. H. G. de Vicq de Cumptich, J. Ehrencron, M. Kern, P. E. la Lau, J. B. Dorchij, J. Frichard, C. F. Starck, H. Wille, M. Schoch, N. A. Damas, B. Bouman, J. Kleck, J. H. W. Everts en J. Diek.

A la suite van het algemeen depôt.

De Generaal Majoor W. Schenk.

De kolonel adjudant J. B. Cleerens.

De kolonel A. W. Serm van Basel.

De majoor H. A. Haurice, en de majoor adjudant F. V. A. de Stuers.

De kapitein kwartiermeester C. J. van Assendelft.

De adjudanten inspecteurs der eerste klasse S. Gordon en J. B. van Doren.

De tweede luitenants F. Comhaire, J. G. Maasdorff, J. van Dam, J. Wessing, J. R. W. Senninghe, J. Canela, A. J. Schreiner, C. Ottenga, A. P. Petel, E. G. van der Wees, F. W. Diederich, J. M. van Doornum, P. Jansen, A. T. Hoond, de tweede luitenant kwartiermeester M. Fredrich, de tweede luitenants J. Meijerink, P. Ekermans, A. Wolthers, J. N. de Groot, J. J. Sluijs; de tweede luitenants kwartiermeester P. W. Hermans; de tweede luitenants A. H. Heibach, E. Stassart, F. M. van Alphen, W. Akkerman, G. G. van der Vlist, J. L. Schaffs, L. Zansi, C. Amerood, F. van Petten, D. Huisman, G. A. van Dam, J. Wallner; de tweede luitenant kwartiermeester J. W. Bouwer; de tweede luitenants L. Doerks en F. de Hart.

Inlandsche officieren.

De luitenant kolonel Ario Poerboijo.

De majoor Kaseeme Bananangtana, Sverio Prang en Ario Mataram.

De kapitein Satta.

De eerste luitenants Moorsalem, Markus (amb.) en Weriodongso.

De tweede luitenants Wongso, Parso, Tjiendel Siegra, Rompies (amb.) Pieters (amb.) Brodjo Loksono Sakka, Mrerum en Seriman.

Bij de kompagnie pionniers.

De eerste luitenant J. J. Rijk, W. von Valkenburg.

De tweede luitenant C. H. Schadt, J. J. Pieters en C. Bresler.

Bij het regiment hussaren no. 7.

De nog niet ingedeelde tweede luitenant der kavalerie N. W. Schmal.

Bij het personeel der artillerie.

De luitenant kolonel J. L. van der Smissen.

De eerste luitenant adjudant M. O. van Sperck.

De kapiteins, L. H. Steenekes, A. J. Bisk, J. H. de la Chaux, G. Lange, J. S. Wetters, A. D. ebe, A. H jel, P. H. Bastiaanse, L. A. Schippers, P. F. F. Mossel, M. van Geen en A. Helwich.

De eerste luitenants W. D. Cijre, J. A. Routen, J. J. de Roock, C. L. Forsten, E. A. Kiaring, J. G. O. S. von Schmidt auf Altenstadt, P. M. J. Resch, M. G. F. F. de Ficquelmont, F. D. Vrijdag, P. Lemmens, F. van der Goes, C. E. de Ficquelmont, D. J. Gaethe en A. F. Dress.

De tweede luitenants, S. A. L. Abbema, N. Naerssen, J. J. Havinga, J. Wentzel, J. G. Breseman, A. Mees, F. A. Neiss, S. P. Dumoulin; G. W. Vincent, J. E. Schreier, P. F. Clignett, P. C. Stute, D. J. P. N. Gaspar, H. H. Plakken, A. ten Cate, J. L. H. Liedermooij, T. W. J. Hes husens, H. W. J. van der Moore, D. M. Lammers, C. G. H. van Bijlandt, H. Nootman, P. G. van der Weijde en E. P. Casius.

OVERGEPLAATST

Als kapitein kwartiermeester bij het derde bataillon infanterie de adjunct inspecteur der eerste klasse, W. W. Milar, als eerste luitenant kwartiermeester bij het vierde bataillon infanterie, de adjunct inspecteur der tweede klasse J. J. van der Hoven, als eerste luitenant kwartiermeester bij het vijfde bataillon infanterie, de eerste luitenant kwartiermeester van het gesupprimeerde vijfde bataillon artillerie J. F. Gerhardt, als kapitein kwartiermeester bij het zesde bataillon infanterie, de adjunct inspecteur der eerste klasse J. F. Halstenberg, als tweede luitenant kwartiermeester bij het zevende bataillon infanterie de tweede luitenant kwartiermeester van het gesupprimeerde zesde bataillon artillerie F. Haubner, bij dat zelfde bataillon, de eerste luitenant adjunct bij den algemeenen staf P. de Wild, bij het achtste bataillon infanterie de majoor plaatselijke kommandant van *Sourabaija* F. W. Croes, en als eerste luitenant-kwartiermeester bij dat zelfde bataillon, de adjunct inspecteur der tweede klasse J. B. van Geijen, als kapitein kwartiermeester bij het algemeen depot, de adjunct inspecteur der eerste klasse G. Gebrij, als kapitein bij dat zelfde depot, de adjunct inspecteur der eerste klasse P. Oosthout en zulks ten gevolge van zijn verzoek om bij de infanterie over te gaan, als eerste luitenant bij het algemeen depot, de eerste luitenant kwartiermeester W. M. Ravensberg van het gesupprimeerde derde bataillon 20 afdeeling nationale infanterie, en de adjunct inspecteur der tweede klasse C. Rom ten einde als officieren betaalmeesters in de *Molukko's* geplaatst te worden; bij dat zelfde depot, om mede in de *Molukko's* als officier betaalmeester te worden gebezigd, de tweede luitenant-kwartiermeester C. Benn, de tweede luitenant-kwartiermeester F. F. Rovekamp van het gesupprimeerde tweede bataillon 20 afdeeling nationale infanterie om als officier betaalmeester te *Makasser* te blijven, de adjunct inspecteur der tweede klasse te *Banka* en *Palembang* L. Grimmelijkhuijzen en de tweede luitenant J. H. Weiler om te worden geplaatst als officieren betaalmeesters de eerste te *Banka* en de laatste te *Padang*, als ritmeester bij het regiment hussaren no. 7, den ritmeester adjudant bij dat regiment W. Fieman, de ritmeester D. Borneman en de tweede luitenant H. van der Klugt, J. J. Poinet, M. A. C. Hausers, J. B. Joachim, J. Plitz en F. W. Padlberg, alle van het gesupprimeerd korps Djajang Secars, als eerste luitenant-kwartiermeester bij het personeel der artillerie de adjunct inspecteur der tweede klasse C. F. Kleij en eindelijk bij dat zelfde personeel de kapitein J. C. Ham en de tweede luitenants W. J. Hoekstra en F. J. Kleinschmidt, alle drie van het materieel van dat wapen.

GEPENSIONEERD.

De kapiteins bij den plaatselijken staf, H. G. J. Sagermans en J. F. Gowijn, de kapiteins der infanterie C. L. Meijerziek, A. B. Riesmuller, en A. J. Lemoine, de eerste luitenant M. Mixa, en de tweede luitenant G. Zanders, beide van het gesupprimeerde korps djajang sekars.

De tweede luitenant van den artillerie trein J. Haacke, en de inlandsche tweede luitenant Kalloe van het gesupprimeerde korps djajang-secars.

OP NON-ACTIVITEIT GESTELD.

De majoor der genie P. Raoul, en de majoor bij den plaatselijken staf J. P. Beer.

De tweede luitenants van den artillerie-trein, J. B. Baelen en J. G. H. van Raden.

Zijnde voorts bij besluit van denzelfden datum No. 2, de navolgende benoemingen en overplaatsing door Zijne Excellentie gedaan.

Bij den Algemeenen Staf.

Tot majoor, de kapitein adjunct, J. J. A. A. Rusette, thans waarnemend chef der eerste afdeeling van dien staf.

Bij den Plaatselijken Staf.

Tot kapitein plaatselijken kommandant van Weltevreden en Rijswijk, de kapitein plaatsmajoor aldaar, A. H. Kroegman.

Tot eersten luitenant plaatsmajoor te Weltevreden en Rijswijk, de tweede luitenant plaatsmajoor aldaar J. J. Gertener.

Tot kapitein plaatselijken kommandant te Soerabaija, de eerste luitenant plaatsmajoor aldaar E. G. Aspeling.

Bij het 1ste Bataillon Infanterie

Tot majoor, de kapitein adjudant J. Mess.

Tot kapitein kwartiermeester, de eerste luitenant kwartiermeester, J. Tuijnman.

Tot eersten luitenant adjudant, de eerste luitenant, G. Perk van Lith.

Tot kapitein, de eerste luitenant, A. C. Schlosser, allen van het bataillon.

[illegible]

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants, H. L. Biddaers, C. F. Engelen, H. Gerritsen en J. H. Eichelberg, allen van het bataillon.

Bij het 3de bataillon Infanterie.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants, A. F. P. von Wolzogen en J. F. Berden, beide van het bataillon.

Bij het 4de Bataillon Infanterie.

Tot eersten luitenant adjudant, de eerste luitenant van het bataillon J. C. van Dijk.

Tot kapiteins, de eerste luitenants van het bataillon A. A. Hager en J. F. Heremans.

Bij het 5de Bataillon Infanterie.

Tot kapitein, de eerste luitenant J. Vrij.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants A. Wensten, J. W. Huismans en J. Lamenx, allen van het bataillon.

Bij het 6de Bataillon Infanterie.

Tot kapiteins, de eerste luitenants van het bataillon J. Sutherland, C. F. C. van Cattenburch en R. de Bruijn.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants van het bataillon, D. Taverne en A. J. van Herff.

Bij het 7de bataillon Infanterie.

Tot eersten luitenant adjudant, de tweede luitenant adjudant A. P. Droste.

Tot kapiteins, de eerste luitenants van het bataillon, W. Hegi, P. de Wild en P. C. Kern.

Bij het 8ste bataillon Infanterie.

Tot eersten luitenant adjudant, de eerste luitenant, G. J. B. van Wintershoven.

Tot kapiteins, de eerste luitenants, [illegible] en J. H. J. Schrijner, beide van het bataillon.

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant bij hetzelfde bataillon, C. W. Nilant.

Bij het Algemeen Depôt.

Tot kapiteins, de eerste luitenants van dat depôt F. Behr, C. F. Hoffmann en K. R. G. Wurstijsen.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants J. Trechard, C. Maclean, D. van den Eng, G. Bernaerts, J. van den Brand, J. M. van den Helm en J. Martin.

Bij het Regiment Hussaren no. 7.

Tot eersten luitenant adjudant, de eerste luitenant van het regiment P. A. A. Bucaille.

Tot ritmeester, de eerste luitenant J. Vermeer.

Tot eerste luitenants, de tweede luitenants N. W. Smal, H. van der Klugt, J. A. V. de Sturler, H. A. Cavalline en J. C. de Puet, alle van het regiment, en

Tot tweede luitenants, de opperwachtmeester, H. F. Turner en de kadet opperwachtmeester, K. F. L. A. Lambrechts

Bij den Geneeskundigen Dienst.

Tot dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse, (rang van luitenant kolonel), de dirigerende officier van gezondheid der tweede klasse in de eerste groote militaire afdeeling, E. A. Fritze.

OVERTEPLAATSEN.

Als eerste luitenant plaatsmajoor te Soerabaija, de eerste luitenant plaatsmajoor te Samarang J. F. A. Klingenstein.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 7den julij jl.*

Gisteren is alhier de vergadering der staten van Holland geopend.

—Bij eene circulaire van Zijne Excellentie den minister van binnenlandsche zaken, onder dagteekening van 22 april, aan de heeren gouverneurs der verschillende provincien, worden deze verzocht en uitgenoodigd, om, ingevolge de bepalingen van Zijner Majesteits besluit van den 25sten januarij 1826, tot de vereischte jaarlijksche proefbakkingen over te gaan, ten einde daar uit geconstateerd worde de hoeveelheid brood, welke uit eene bepaalde hoeveelheid van zoodanig graan verkregen wordt, als men veronderstelt dat, gedurende het opvolgend tijdvak van een jaar, doorgaans tot vervaardiging van het brood gebezigd wordt. Daarbij wordt aangemerkt, dat, uit hoofde van de aanhoudende regens van den laatsten zomer, de granen van den oogst van 1829, over het algemeen, langeren tijd dan gewoonlijk noodig gehad hebben om tot zoodanigen graad van droogte te geraken, als vereischt wordt om daaruit brood van goede hoedanigheid en in genoegzame hoeveelheid te vervaardigen, doch dat er thans geene redenen meer bestaan om gemeld onderzoek niet te doen bewerkstelligen. De Minister deelt verder eenige voorschriften mede ter rigtige uitvoering van bovengemeld koninklijk besluit, waartoe vereischt wordt, dat de te doene proefbakkingen met de meest mogelijke naauwkeurigheid bewerkstelligd worden; dat dezulke der daarbij verkregen uitkomsten, die mogten blijken gebrekkig te zijn, buiten rekening gelaten en zoo noodig, door die van nadere proefnemingen vervangen zouden worden.

—In de Staats-Courant van 6 julij vindt men het volgend artikel:

Sommige dagbladen hebben gewag gemaakt van een buitengewoon crediet, hetwelk door Zijne Majesteit ten behoeve van het onderwijs zou zijn gesteld ter beschikking van het departement van binnenlandsche zaken.

Het door die dagbladen bedoelde buitengewone crediet is eigenlijk niets anders dan eene vermeerdering der som, welke voor het loopende jaar bestemd was tot het verstrekken van onderstanden aan zoodanige gemeenten, welke nog niet voorzien zijn van wel ingerigte schoollokalen, en die zich buiten de mogelijkheid bevinden om een doelmatig schoolhuis geheel uit eigen middelen te kunnen tot stand brengen.

Deze vermeerdering was noodig om het groot aantal gemeenten, die gelijke onderstand ten behoeve van het lager onderwijs hebben aangevraagd, in het verbeteren van haar schoolwezen te kunnen behulpzaam zijn. De door Zijne Majesteit tot dat einde buitengewoon beschikbaar gestelde penningen zijn onder die gemeenten naar gelang der plaatselijke behoeften bereids verdeeld geworden.

ROTTERDAM, *den 7den julij jl.*

Van 's Hertogenbosch wordt den 5 dezer gemeld:

De oprigting eener dienstdoende schutterij te Oosterhout had tot hiertoe vele zwarigheid ondervonden; om dat men in den waan verkeerde, dat de bevolking binnen den besloten kring of omtrek der gebouwen aldaar geen 2500 zielen bedroeg, welk getal, volgens de wet van 11 april 1827, voor de oprigting eener zoodanige schutterij wordt vereischt. Men verneemt, dat de heer gouverneur der provincie Noord braband, om die zwarigheden uit den weg te ruimen en de ingezetenen van die verkeerde opvatting terug te brengen, dezer dagen zich derwaarts heeft begeven, vergezeld van den heer griffier der staten; dat hij alstoen hieromtrent een naauwkeurig onderzoek heeft gedaan, en dat daarbij overtuigend is gebleken, dat de besloten kring verre weg een grooter getal zielen bevat, dan bij die wet vereischt wordt; dat hij vervolgens met de leden van het stedelijk bestuur en met de heeren kommandant en verdere officieren der schutterij geabboucheerd en met genoegen ontwaard heeft, dat zij allezins geneigd zijn om van hunne zijde de spoedige inwerkingbrenging der schutterij te bevorderen, en dat daarop door hen eene publikatie aan de ingezetenen is uitgevaardigd, welke kort daarna afgekondigd werd, waarbij de uitslag van dat onderzoek is bekend gemaakt, en de ingezetenen zijn aangemaand geworden, om alsnu door eene bereidvaardige opvolging hunner verpligtingen ten deze een bewijs van hunne onderwerping aan de wet te geven of dat anders tegen de nalatigen en onwilligen zonder verdere toegevendheid zou geprocedeerd worden, zoo als bevonden zou worden te behooren; en eindelijk dat dit alles het gewenschte gevolg schijnt te hebben gehad, zoodanig dat men met grond kan verwachten, dat die oprigting nu weldra geheel tot stand zal gebragt worden.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 4den julij jl.*

Te Limerick, waar ongeregeldheden hebben plaats gehad en eenige bijzondere huizen en bewaarplaatsen van levensmiddelen geplunderd zijn, is gelukkig de rust volmaakt hersteld.

—Men verneemt, dat de nieuwe spaansche expeditie tegen Mexico bij de Kaap Verdische Eilanden aangekomen is, en dat de minister van buitenlandsche zaken, de graaf van *Aberdeen*, aan het spaansche gouvernement een vertoog heeft ingezonden tegen deze nieuwe poging om de rust zijner voormalige volkplantingen te storen. De regering van Mexico schijnt op hare hoede tegen alle verrassing te zijn en hare voorzorgen zoo wel genomen te hebben, dat zij, mogten de Spanjaarden landen, weinig van deze expeditie te vreezen heeft.

den 17den julij jl.

Men heeft alhier berigten van het eiland *Zante* van 26 junij, waarin gewaagd wordt van eene verbindtenis van de bevelhebbers van Macedonie, Bosnie, Albanie, Servie en andere turksche provincien welke gelijk men zegt ten doel zoude hebben om zich aan den eenen kant te verzetten tegen de verdere uitbreidingen van Rusland en aan de andere zijde zich van het juk der Porte te ontslaan, ten zij de Sultan terug wilde komen van de maatregelen, welke hij sedert de laatste jaren in navolging der andere europesche mogendheden genomen had, de Janitsaren herstelde, en in het kort alles wederom schoeide op den ouden turkschen voet. Men voegt er bij dat een groot deel der Muzelmannen in Klein-Azie deze gevoelens is toegedaan, en dat de ontevredenen reeds zoo ver gekomen zijn, dat zij in hunne gebeden en openbare aankondigingen den naam van Sultan *Mahmoud* niet meer bezigen.—Wat hier van zij, laat zich voor als nog uitgebrek aan meer omstandige en stellige berigten, moeyelijk bepalen.

—Brieven uit Lissabon, van 6 julij melden, dat het gouvernement met het huis *Goldsmidt en Co* te Parijs, gelijk men voorgaf, eene leening had weten te sluiten van vijftig millioenen franken, rentende 5 ten honderd. Voor deze leening, welke binnen 25 jaren tegen pari zoude afgelost worden, had de regering de inkomsten van het eiland Madera, de opbrengst der in- en uitgaande regten te Oporto en een regt op de levensmiddelen tot waarborg gegeven. In Lissabon scheen men echter zeer weinig vertrouwen in deze financiele operatie te stellen en wat dan ook van de voorgewende leening mogt wezen de genoemde waarborgen als ten eenemale onvoldoende te beschouwen.

Men wil alhier uit Weenen berigt hebben van den 7den dezer waar in gewaagd wordt van de aanstaande komst der jonge Koningin van Portugal *D. Maria* aldaar ter stede, Z. M. de Keizer *D. Petro* zoude het geschil met *D. Miguel* aan Z. M den Keizer van Oostenrijk ter beslissing hebben opgedragen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 18den julij jl.*

Het volgende is een uittreksel uit een rapport, aan den kommissaris generaal der marine te Toulon gemaakt:

» *In quarantain op de reede van Toulon den 9den julij.*

» *Hussein*-deij heeft opgehouden te regeren, hij heeft een paleis verlaten, buiten hetwelk hij sedert veertien jaren niet had durven komen; hij keert in de klasse der ambteloozen burgers terug en blijft vrij om zijne oude stad te bewonen of naar Engeland of Frankrijk te gaan.

Hussein-deij was niet wreedaardig. Hij was zeer gestreng ten aanzien der turksche militie, wier oproerigen geest en zamenzweringen hij scheen te vreezen, doch voor de bevolking van Algiers was hij zeer regtvaardig en zacht, zoo dat hem geene daden van knevelarij of dwingelandij ten laste gelegd worden. Hij is een zeer geslepen man, zeer kundig voor een Turk en vrij wel bekend met den politieken toestand van Europa en met de verschillende belangen der mogendheden met betrekking tot het Oosten. Hij schijnt zich echter ten opzigte van Engeland bedrogen te hebben, daar hij van meening was, dat hij van dien kant op ondersteuning rekenen mogt. Zijne militaire kennis was beperkt, daar hij tot den stand der Ulema's of wetgeleerden behoorde en zich dus meer op het regt verstaan van den Koran dan wel op de nieuwere krijgstaktiek toegelegd heeft.

In de stad Algiers heerscht de beste orde en vooral eene goede verstandhouding tusschen de Franschen en de inwoners. De bevolking, die tot nu toe steeds onderdrukt was door eene wreede en trotsche militie waarvan de minste persoon zich een groot heer waande en de burgers ongestraft mishandelde en knevelde, heeft spoedig opgemerkt, hoezeer het goed gedrag en de minzaamheid der Franschen verschillen van de trotschheid en ruwheid der Turken. Ook worden de Franschen als verlossers bemind. Alle openbare ambtenaren van de inlandsche bevolking blijven in hunne posten. Bij elke hoofdwacht bevindt zich een tolk, ten einde men zich des noods met de regering zou kunnen verstaan, en de politie der stad laat niets te wenschen over.

In Algiers bevinden zich vijftien a twintig duizend Joden, die zeer wel gezind jegens de Franschen zijn, waartoe veel toegebragt zou hebben dat zij die te voren aan verschillende vernederende bepalingen onderworpen waren, thans op een gelijken voet met de andere burgers behandeld worden.

De capitulatie van Algiers is alleen op den Deij en de inwoners toepasselijk. Daarin wordt van de bezetting niet gesproken. De turksche, moorsche en arabische troepen zijn naar den overkant der rivier El Haratsch getrokken, welke in het zuid-oostelijk gedeelte der baai van Algiers uitloopt. Daar hebben zij eene vrij talrijke legerplaats opgeslagen; doch of zij voornemens waren de vijandelijkheden voort te zetten, wist men nog niet. De luitenant-generaal *Berthezène* was derwaars met eene en eene halve divisie op marsch gegaan.

Men verhaalt, dat de beij van Titteri, de centrale provincie van het rijk van Algiers, zich aan den koning van Frankrijk onderworpen heeft en zich als zijn vassaal erkent. Men hoopt, dat weldra het geheele land in onderwerping komen zal.

Het schijnt niet waar geweest te zijn, dat de artillerie van den Deij onder het bevel van een gewezen franschen kolonel, men name *Suleau*, stond. Ten ministe is het zeker, dat de controllen der armee tot op de eerste dagen der omwenteling zijn nagezocht en daarop de naam van *Suleau* niet is gevonden geworden.

In een der oppositie papieren vindt men omtrent den oorsprong der expeditie van Algiers het volgende: In 1820 is de hertog van *Richelieu* reeds bedacht geweest om een togt tegen Algiers te ondernemen en toen zou tusschen dien minister en het russische kabinet gehandeld zijn omtrent een plan tot verdeeling van het turksche rijk waarbij aan Frankrijk het bezit van de schoone afrikaansche kust werd verzekerd. De onlusten van Napels en Piemont in 1821 hadden dit ontwerp doen verschuiven en daarna werd het door den heer *de Villele* en den Prins van *Metternich* noch verder achteruit gezet. Later werd het door Rusland weder voor de helft opgevat. Het ministerie van *Martignac* kwam gedurende zijne korte regering daarop terug door de expeditie naar Griekenland; doch het ministerie van den 8sten augustus (het tegenwoordige) verklaarde zich dadelijk tegen die politiek en hield den kant van Engeland tegen de overwinning van Rusland. Die ministers lieten de gelegenheid ontsnappen, om in dat eerste oogenblik der expeditie tegen Algiers te doen met behulp van een magtigen bondgenoot, die gaarne den uitslag daarvan gewaarborgd had, en eerst zes maanden later besloten zij tot de onderneming, als een middel van eene afleiding tegen de oppositie partij, zich verbeeldende, dat eene overwinning, wat die ook kosten mogt, de natie schrik aanjagen en hun eene meerderheid in de Kamers bezorgen zou.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, *den 9den julij jl.*

Z. K. H. prins *Karel* van Pruissen is den 30sten junij van Warschau naar Petersburg vertrokken.

Voor het vertrek van Z. M. den Keizer van Rusland uit warschau naar de hoofdstad zijns Rijks, heeft hoogstdezelve aan de generaals *Diebitsch* en *Paskevitz*, gelijk mede aan de generaals *Gzernischeff* en *Benkendorf*, en de poolschen staats minister graaf *Grabowski*, de orde van den witten adelaar verleend.

De generaal *Diebitsch* is van Warschau naar Silezie, en de kanselier *v. Nesselrode* naar het Karlsbad vertrokken.

— De turksche gezanten *Halil-Riphat bassa* en *Vedschib-effendi* zijn den 21sten junij, aan boord van het turksche fregat, hetwelk daartoe van Konstantinopel was afgezonden, van Odessa naar genoemde hoofdstad vertrokken.

FRANKFORT, *den 2den julij jl.*

Zijne Doorluchtige Hoogheid de prins van *Metternich* is hier gisteren van den Johannisberg aangekomen, vergezeld van den keizerlijken hof en lina cieraad baron von *Kress*, den kanselarijraad baron *Depont*, den hof-secretarist baron *Sieber* en den graaf *Litta*. Gelijktijdig met den prins zijn nog hier aangekomen de prins van *Esterhazy*, oostenrijksche gezant bij het engelsche hof, en de graaf *d'Appony*, gezant van Oostenrijk bij het hof van Frankrijk.

den 4den julij jl.

Het volgende is een uittreksel uit een brief van Konstantinopel van den 11den junij.

In den nacht van den 30 mei is er een hevige brand ontstaan in de wijk van den Vuurtoren, waardoor ongeveer vier honderd huizen in de asch gelegd zijn.

Den 1sten junij is het vierdaagsche feest van den Kurban Bairam begonnen. De Sultan is, om de godsdienstoefening bij te wonen, met de stoomboot van zijn buitenverblijf te Tarapia naar de moskee van Gokoni, op den aziatischen oever van den Bosphorus, gevaren; de feestviering werd dien dag gestoord door het onstuimige weder, zoo dat ook de vreemde gezanten, voor welke eenige tenten in gereedheid gebragt waren, de plegtigheid niet konden bijwonen.

Daar Adrianopel door de Porte gehouden wordt voor een der belangrijkste punten tot het handhaven der rust in het binnenste van Rumelie en tot het in het oog houden der aangrenzende provincien des Rijks, en de Grootvizier met eene aanzienlijke magt naar Albanie opgetrokken is, om er de onstane onlusten te dempen, zoo heeft de Sultan den bekenden Seraskier *Hussein*-pacha benoemd tot stadhouder van Tschirmen en bevelhebber van Adrianopel, werwaarts hij binnen kort met een corps geregelde troepen zal opbreken.

Aiisch-pacha, die tot nog toe het opperbevel in Adrianopel voerde, zal als bevelhebber naar Schumla gaan en het kommando aan den Bosphorus is den gewezen bostandschi baschi *Osman*-pacha opgedragen geworden.

Het ligten van manschap in de provincien, tot het voltallig maken der regementen geregelde troepen, wordt met ijver voortgezet. In het stadhouderschap Brussa alleen zijn duizend man geligt, die naar de hoofdstad opgezonden worden.

Vele der Grieken, die hier uit den Archipel aankomen, maken zich aan buitensporigheden en wanorde schuldig, zoo dat de Regering genoodzaakt is geworden zich tot de gezantschappen der verbonden mogendheden te wenden, ten einde daarin voorzien worde, dewijl verscheiden dier eilanders gewaagd hebben, onder voorwendsel naar slaven te zoeken, in de huizen van vreedzame burgers in te dringen en er geweld te plegen.

MENGELINGEN.

Iets over de toepassing der Gevangenistraf in Noord-Amerika.

(Vervolg van onze vorige Courant.)

» De gronden, waarop de strafregel berust, zijn zeer eenvoudig en gemakkelijk uit te leggen; maar aanvankelijk is er eene groote volharding noodig geweest tot overwinning der zwarigheden, welke tegen de aanneming daarvan in den weg lagen.

» Een lange smalle gang, door kagchels verwarmd en des avonds door lampen verlicht, is ter wederzijde met eenen rij hokken of cellen bezet; ieder gevangene heeft er des nachts een voor zich. Die hokken hebben zeven voeten lengte, vier breedte, en acht hoogte; de wanden zijn van gehouwen steen en de deur van ijzer, voorzien van luchtgaten, waardoor de gevangene tevens licht en warmte bekomt. De verdere benoodigde lucht verversching wordt verkregen door een looden gat van drie duim middellijn, loopende van de zoldering van ieder hok tot aan het dak van het gebouw. Er worden alle mogelijke voorzorgen voor de gezondheid genomen; twee malen in het jaar wordt de geheele gevangenis opgewit. Wanneer het gesticht van Sing-Sing volbouwd zal wezen, zal het acht honderd hokken bevatten, waarvan de helft tegen over de rivier.

» Zoodra de gevangenen voor den nacht opgesloten zijn, wordt er een nachtwacht (*Watchman*) geplaatst in de gaanderij die tusschen de hokken loopt, en vanwaar hij al de pogingen kan gadeslaan, die de gevangenen tot het openen van verstandhouding zouden kunnen ondernemen. Ik herinner mij niet, immer in mijn leven iets zoo plegtigs te hebben gezien, als de stilte, die zelfs over dag, in die gevangenis, door honderden van boosdoeners bewoond, doorloopend heerscht. Wanneer des avonds alle beweging heeft opgehouden, veroorzaakt die doodelijke stilte eene zoo pijnlijke gewaarwording, dat men zich niet langer verwondert dat deze soort van straf door de gevangenen als eene der zwaarste te verduren wordt aangemerkt.

„ Bij het aanbreken van den dag worden de gevangenen door het luiden eener klok gewekt; maar voor dat zij zich naar hunnen arbeid begeven, wordt er door een geestelijke een gebed in de gaanderij voorgelezen, van waar hetzelve gemakkelijk in al de hokken verstaan kan worden. Daarna openen de cipiers de deuren. De gevangenen rangschikken zich langs den gang en vormen zich onder hunne geleiders in onderscheiden afdeelingen. Op de plaats gekomen, houden zij halt, om hunne handen en aangezigten te wasschen, en er hunne kruiken neder te zetten, die weggehaald worden door eene afzonderlijke, tot den huisdienst geschikte, klasse van gevangenen: sommigen zijn belast met de zorg der keuken, anderen met het wasschen der kleederen, en alzoo wordt al het werk door de tuchtelingen zelven verrigt.

„ De voornaamste afdeeling begeeft zich naar de werkplaats om steen te houwen, marmer te zagen en ijzer te smeden; anderen worden gebruikt als kleederenmakers, schoenmakers, wevers enz.

Elke werkplaats staat onder toeverzigt van een cipier van een beproefd gedrag en die boverdien aan de onder hem gestelde gevangenen het ambacht moet leeren, hetwelk onder hen wordt uitgeoefend; voorts moet hij zorgen dat de reglementen van het huis nagekomen en de diepste stilzwijgendheid in acht genomen worde. Ieder cipier heeft een twintig of dertigtal gevangenen onder zijne bevelen, allen geplaatst op eene lijn, en met de aangezigten naar dezelfde zijde gekeerd.

„ De super intendant generaal heeft een vernuftig middel van algemeen toezigt uitgedacht; achter elke werkplaats loopt een lange donkere gang, voorzien van kleine, met glas gedekte openingen in den muur, welke hem de gelegenheid geven, om niet slechts de gevangenen maar ook de oppassers gade te slaan; de vrees voor dit geheim toezigt, waaraan zij elk oogenblik van den dag zijn blootgesteld, heeft tot hier toe de gelukkigste uitwerkselen gehad.

„ Ten acht ure wordt de klok andermaal geluid, de tuchtelingen verlaten den arbeid, schikken zich weder in rangen, en worden naar de gevangenis terug geleid; tot aan de deuren gekomen, blijven zij aldaar een oogenblik roerloos staan; op een gegeven teeken, nemen zij elk het voor hem gereedstaande ontbijt op, de cipiers openen de hokken en sluiten hen op om hetzelve in eenzaamheid te gebruiken. Te Auburn, waar het strafstelsel het eerst beproefd is geworden, plagt men hen aanvankelijk te veroorloven om gezamenlijk te spijzen; maar de ondervinding later geleerd hebbende, tot hoe vele misbruiken zulks aanleiding gaf, zoo heeft men deze vergunning ingetrokken, en zulks is in de onderscheiden Amerikaansche gestichten van dien aard ongevolgd.

» Na verloop van twintig minuten worden de tuchtelingen terug gebragt naar de werkplaatsen, welke zij tegen twaalf ure wederom verlaten om hun even stilzwijgend en eenzaam middagmaal te nuttigen; na hetzelve keeren zij weder naar hun werk terug en verlaten hetzelve niet voor het vallen van den avond.

» Even als des morgens houden zij alsdan halt op de plaats, om hunne handen en aangezigten te wasschen en hunne kruiken te hernemen, en alzoo keeren zij te rug naar hunne hokken, waar zij hun avondeten vinden, bestaande, even als hunne verdere maaltijden, uit grove puddingen, zamengesteld uit meel van mais en siroop. Deze temperende leefregel wordt over het algemeen door de inspecteuren beschouwd als een

(Zie verder het bijvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

DINGSDAG, den 7den December 1830.

der middelen, welke de verbetering der tuchtelingen het meest bevorderen; dezelve vernieuwt het bloed, versacht de inborst en doet in de ziel eene neiging tot berouw ontstaan. Na het avond eten komt de aan het gesticht verbonden geestelijke weder het gebed doen, en somtijds een kapittel uit den bijbel lezen. Hierna doet de klok zich voor de laatste maal hooren, en de gevangenen begeven zich ter rust.

(*Vervolg en slot in een volgend no.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 3—schip *Charlotta*, F. J. Harms, van Tanara den 3den december.—schip *De Schelde*, C. Neurenburg, van Soerabaija den 24sten november, passagier: de heer A. J. Bruijnel.—brik *Snoek*, Amien, terug uit zee met lekkagie den 1sten december.—schoener *Rembang*, F. W. Hermannie, van Muntok den 26sten november.

Dec. 4—Zr. Ms. korvet *De Leije*, kapt.-luitenant ter zee Van Lütsenburg, van Riouw, met Zr. Ms. troepen, passagier: luit.-kolonel Elout.—schip *Faidul Karim*, Sech Said Bawasier, van dito den 23sten november.—schip *Oeij Sinjo*, Oeij Tjoen, van Pekalongang den 30sten dito, passagier: de heer A. Werner.—schip *Bellona*, R. Roluff, van Samarang den 28sten dito.—brik *De Java*, J. Legendre, van dito den 17den dito.—brik *De Twee Gebroeders*, Bangan, van Rembang den 24sten dito, passagiers: de heeren Monte en Hornung.—Hamburgsch schip *Sophie*, H. Spliedt, van Soerabaija den 28sten dito, passagier: de heer F. E. Vidal.

Dec. 5—schip *Marzoek*, Sarip Oemar Hidroes, van Pekalongang den 27sten november.—schoener *Marzoek*, Sech Mochamat Bin Oemar, van Samarang den 9den dito.—schip *Jessij*, R. Mackij, van Soerabaija den 22sten dito, met Zr. Ms. troepen.—Eng. schip *David Lijon*, J. Berrij, van dito den 27sten dito, passagier: de heer Cammoran.

Vertrokken.

Dec. 3—brik *Passekan*, Oeij Tiet, naar Bantam.

Dec. 4—schip *De Vrouw Maria*, F. van den Bergh, naar Samarang, passagier: de heer C. L. A. Perrel.—stoom-boot *Van der Capellen*, A. Davidson, naar dito, met Zr. Ms. troepen, passagiers: de heeren J. Tissot, J. Verscheur en vrouw.—Amerik. schip *Atlantic*, G. MaCall, naar Antwerpen.

Dec. 5—schip *De Hoop van Alblasserdam*, M. de Meijer, naar Rotterdam, passagiers: luitenants De Gros, Deekens, en 2 jonge heeren Van Blommestein.—schip *Pekalongan*, M. Voogd, naar Pekalongang.—brik *Kingliong*, Souw Tjingliong, naar Samarang.—schoener *Dolphijn*, S. Marthelus, naar Soerabaija.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten *Anna Paulowna*, *De Leije*; fregat *Rupel*; schoener *De Bruk*; kanonneer-boot *No.* 14; schepen Wilhelmina, Louisa Princes der Nederlanden, Apollo, Cornelia Sam, Johanna Maria Wilhelmina, Marquis of [illegible] Bachman, Rosalie, Charlotta, De Schelde, Faidul Karim, Oeij Sinjo, [illegible] brikken Romalie, Merkus, Boeang Bessie, Sophia Dorothea, [illegible] Snoek, De Java, De Twee Gebroeders; schoeners Goanlien, Trenganoe, Norna, Rembang, Marzoek; barken Philadelphia, Theodora.—Eng. schip David Lijon; brik Sophia.—Hamburgsch schip Sophie.

SAMARANG.

Aangekomen.

Nov. 28—bark *Margaretha*, W. Barchan, van Batavia den 24sten november.—schip *Jessij*, R. Mackie, van Soerabaija den 23sten dito, passagiers: chirurgijn Tijdhoff en familie, de heeren Don Raffel Ferrer, F. Wolff, Roesler, en de pangerang Said Hassan Habassie.—brik *Tjingliong*, Oeij Intjoen, van Tagal en Pekalongang den 19den dito.

Nov. 30—schip *l'Esperance*, J. Worthington, van Batavia den 26sten november, passagiers: de heeren Carlier, Mulie, Mijnderts, Coenen, Root, de Jongh, E. Banon en familie, de weduwe Spangenberg en familie.

Vertrokken.

Nov. 27—schip *Buitenzorg*, J. C. Ross, naar Soerabaija, passagiers: chirurgijn-majoor Tieleman en vrouw, en de heer Mackenzie.—fregat *Bellona*, R. Roluffs, naar Antwerpen.—brik *Johanna Fredrika*, W. Caldwell, naar Rembang.—Eng. schip *Manlius*, J. Johnston, naar Sinkapoer, passagier: de heer Johnston.

Dec. 1—schip *Jessij*, R. Mackie, naar Batavia, passagiers: chirurgijn Tijdhoff en familie, de heeren Don Raffel Ferrer, F. Wolff, Roesler, Martinus, Satoor, 3 militairen, mevrouw Palts, en pangerang Said Hassan Habassie.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Nov. 28—schip *Buitenzorg*, J. C. Ross, van Batavia, met Zr. Ms. troepen; passagiers: de heeren E. Mackenzie en D. Watson.—brik *Pinghoeij*, Lie Kailem, van Timor-Koepang.

Nov. 29—Zr. Ms. kanonneer-booten *No.* 11 en 12, d. d. luitenants W. F. G. L. van Maanen en W. A. van der Woude, beide van Samarang den 18den november, passagier: luitenant De Boer.

Nov. 30—Zr. Ms. [illegible] *No.* 15, d. d. luitenant P. P. van Epen, van Station no. 5.—dito transport-boot *No.* 4, 2de stuurman J. van Soelen, van Sumanap den 23sten november.—brik *Teksing*, P. Potter, van Riouw den 7den dito.

Vertrokken.

Nov. 27—Eng. schip *David Lijon*, J. Berrij, naar Antwerpen.

Nov. 28—Hamburgsch schip *Sophie*, H. Spliedt, naar Hamburg, passagier: de heer F. E. Vidal.—bark *Sheva*, M. Monteiro, naar Banjoewangie.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Zwaluw*; brik *Siewa*; schoeners *Sireen*, *Zephijr*, *Janus*, *Pilades*, *Argo*; kanonneer-booten *No.* 11, 12 en 15; transport-boot *No.* 4; schepen Sumanap, Carolina en Jacoba, Jeannetta Philippina, De Stad Rotterdam, Buitenzorg; brikken Ondernemer, Margaretha Engeltina, Pinghoeij, Tiksing; schoener Drake; bark Boeroeng.—Chinesche wankang Kongsahat.

ADVERTENTIEN.

De Directeur Generaal van Financien maakt bij deze aan het publiek bekend, dat op aanstaanden dingsdag den 7den dezer, des morgens voor 9 uur, ten overstaan van een Lid uit den Raad van Justitie, voor het Paleis, op het plein van Waterloo, zullen worden vernietigd, onderscheidene Gouvernements effecten.

De Directeur Generaal voornoemd,
C. M. BAUMHAUER.

Batavia, *den 3 dec.* 1830.

—De ondergeteekende maakt bij deze met overwijzing tot zijne advertentie van den 23 junij jl. geplaatst in de Javasche Courant van den 24 daaraanvolgenden bekend, dat tot gerief der gemeente de zegels ook verkrijgbaar zijn gesteld bij den concierge *La Haille*, in het Paleis te Weltevreden.

De Algemeene Secretaris, waarnd. Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen.

Batavia, *den 3 dec.* 1830. J. DU PUIJ.

—Bij den ondergeteekenden Hoofd-baljuw van Batavia, informatien zijnde gevraagd omtrent den persoon van *Amandus Carolus Dael*, (of *Dael Robin*), *van Gend*, die in 1812, in Franschen dienst zoude zijn geweest, sedert als militair naar Java is vertrokken, en zich aldaar laatstelijk in de Kadoe, zoude hebben bevonden, zoo worden de genen die eenige narigten omtrent dezen persoon kunnen geven, verzocht, dezelve aan hem Hoofdbaljuw medetedeelen.

De Hoofd-baljuw voornoemd,
VAN DER VINNE.

—De Assistent Resident van Buitenzorg, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, en deswegens met den Resident der Preanger Regentschappen overeengekomen, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op maandag den 13den december aanstaanden, ten zijnen kantore zal worden gehouden eene verpachting van de Gouvernements areen suiker in de Preanger Regentschappen, over de jaren 1831 en 1832 en wel voor de volgende plaatsen, als:

Tjanjor,
Tjipoetrie,
Tjitjoeroeg, en
Tjikao.

De inschrijvingen zullen kunnen geschieden voor iedere plaats afzonderlijk, of wel voor alle te zamen, en de inschrijvings billetten zullen voor of uiterlijk op den 10den dezer maand, ten kantore van den Resident der Preanger Regentschappen, of vóór de verpachting bij den ondergeteekende, alwaar de pachtvoorwaarden ter lezing liggen, moeten zijn ontvangen.

Buitenzorg, *den 6den dec.* 1830. *De Assistent Resident voornoemd,*
J. H. VAN DEN BOSCH.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	33½
Varkens-vleesch het katje.	„	26	„	40	„	32
Ossen-vleesch het pond .	„	20	„	25	„	16

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	*cents.*	*guld*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Klapper-olie per takker of 33 bottels	6	„	10	„	5	94
Idem per bottel	„	25	„	35	„	„
Katjang-olie per takker .	5	55	7	„	5	28
Idem per bottel	„	20	„	27	„	„
Dempel-olie per pikel .	„	„	37	„	21	„
Rijst per koijang . . .	100	„	90	„	80 à 90	„
Idem per gantang . . .	„	40	„	40	„	45
Koffij per koijang . . .	„	„	„	„	540	„
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6 . . .	14	15	25	„	12	„

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaija, op het daartoe gedaan verzoek, door den Prokureur *J. C. F. Vermeulen*, als zoodanig behoorlijk

gepatenteerd, voor en van wege de desolate boedelkamer alhier ter stede, als administrerende de insolvente boedels van wijlen *Arnoldus Storm van 's Gravesande* en *Pieter Bever*, beide alhier overleden, hebben verleend het eerste default en admissie tot het doen eener tweede citatie, en den dag van regten daartoe heeft bepaald, tegen woensdag den 12den januarij 1831;

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij genoemden raad, bij deze voor de tweedemaal dagvaard, alle pretendenten die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben op voorschreven boedels, om op woensdag die zijn zal den 12den januarij 1831, des morgens te half acht ure, in persoon of bij gemagtigden te compareren ter openbare rolle van meergenoemden raad, op deszelfs gewone audientie zaal, om het eerste default te purgeren en als nog hunne vermeende actie te institueren en te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus geafficheerd en gepubliceerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Soerabaja, den 23sten november 1830.

De eerste deurw. en gez. expl. voornoemd,
D. SWART.

—*Pro Justitiea.*

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den Fiskaal R. O., bij denzelven Raad, in dato 24 dezer, gedaan verzoek, heeft verleend het tweede default en de profijten van dien regtens, admissie tot het doen eener derde citatie bij edicte *ad valvas curiae*, op en tegen alle en een iegelijk, die eenige eigendom actie of pretentie vermeenen te hebben op 57 zakken gambier, welke gambier door den waarnemenden kommies der inkomende en uitgaande regten te Japara, op den 16den junij jl., ten huize van de matta-mattas *Mohamat Hassan* en *Maodin*, zijn aangehaald waarvan de eigenaren onbekend zijn;

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij voornoemden raad, mits deze voor de derde maal oproep elk en een iegelijk, welke eenig regt actie of pretentie vermeenen te hebben op de hierbovengemelde 57 zakken gambier, dan wel het provenu daarvan om in persoon of wel door gemagtigden te compareeren, op woensdag den 12den januarij 1831, 's morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van gemelden raad, ten einde het tweede default te purgeren, en als nog hun vermeend regt en pretentie te institueren, voorts te aanhooren zoodanigen eisch en conclusie, als door den Fiskaal R. O., ter rolle van den 13den october 1830, is gedaan en genomen, tot toewijzing van meergemelden gambier aan den lande, daarop te antwoorden en te procedeeren als naar regten.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Samarang, den 27sten november 1830.

De deurwaarder en gezworen exploiteur voornd.
A. PIJL.

GEBOORTEN.

Heden is bevallen van een zoon, de vrouw van
DELASSASIE, *kapitein.*
Weltevreden, *26 november 1830.*

—Heden verloste voorspoedig van een zoon, vrouwe *W. J. Happel*, geliefde echtgenoote van
P. F. SIJTHOFF.
Batavia, *den 5den december 1830.*

—Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen dochter, de echtgenoote van
P. HAAK BASTIAANSE, *kapitein der artillerie.*
Muntok, *8 november 1830.*

—Op den 4den november 1830, is voorspoedig bevallen van eene dochter, de echtgenoote van *L. Launij.*

STERFGEVALLEN.

Heden overleed naar eene slepende ziekte van ruim twee jaren, mijne echtgenoote, *Johanna Jacoba van Halm*, in den ouderdom van zes-en-dertig jaren, mij nalatende twee onmondige kinderen.
A. J. BLIECK, *kapitein der artillerie.*
Samarang, *den 23sten november 1830.*

—Op heden is na eene kortstondige ziekte overleden de Wel Edel Gestrenge Heer Mr. *S. van de Graaff.*
W. J. VAN DE GRAAFF.
Batavia, *3 december 1830.*

—Op den 21sten november jl., is te Soerabaja aan eene uitterende ziekte overleden, de weledel geboren heer *M. J. Peronneau van Leijden*, in leven waarnemend boekhouder bij de weeskamer alhier, gevende wij hiervan bij deze kennis aan deszelfs vrienden en bekenden.

De testamentaire executeuren,
Batavia, L. STEITZ, en
6 december 1830. H. STOLTE.

NAGELATEN BOEDELS.

De weeskamer te Soerabaija, roept bij dezen elk en iegelijk op, die iets te vorderen heeft van of verschuldigd is, aan de boedels van wijlen, den particulieren zeevarenden *Joseph Lancaster*, en de particuliere personen *Funtman* en *Bordan*, om daarvan aangifte of betaling te doen binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden.

Namens de weeskamer
Soerabaij, *De Secretaris.*
den 30sten nov. 1830. OOSTHOEK.

—Die genen, welke, iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den weledel geboren heer *M. J. Peronneau van Leijden*, gelieven zich binnen zes weken, na dato dezes aan te melden bij de zelfs *Testamentaire executeuren*
Batavia, L. STEITZ, en
6 december 1830. H. STOLTE.

VERTREKKENDE PERSONEN.

2de luitenant *P. de Gros*, vertrekt naar Nederland deszelfs gemagtigden zijn *H. A. Brands* en *J. T. Whi*

—*C. E. Specht*, verlaat Java.
Samarang, *1 december 1830.*

—De 2de luitenant *Bruijneel*, van het reg. huzaren no. vertrekt met verlof naar Nederland.

—De weduwen *Christin* en *Muijsken*, verlaten Java

—*J. Jessen*, en familie verlaat Java.

—De graaf *J. de Bocarmé*, verlaat Java.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

De ondergeteekende maakt bekend dat ten zijne b hoeve in kwaliteit van likwidateur der gewezene firma *Westerman de Nys* en *Co.*, de deelgenoot van gewezene firma de heer *Johan Theodor Westerman* als een gevolg der afrekening met hem, op 30 nove ... acquit en decharg en dat dien ten gevolge alle procuratien als anders deze gewezene firma betreffende zijn vernietigd.
J. B. DE NIJS.
Batavia, *3 december 1830.*

—De ondergeteekende als liquidateur der vorige fi *Keuchenius* en *Co.*, en *Keuchenius*, *Ament* en *C* tot heden na alle aangewende moeite nog niet hebbe kunnen verevenen, eene menigte rekeningen, loopende o de jaren 1824 tot en met ultimo 1829, acht zich v pligt, door deze, de debiteuren aan genoemde fima's bekend maken, dat deze rekeningen zonder onderscheid dit niet afgedaan wordende, in het begin van 1831, ter ge telijke invordering zullen worden afgegeven.
W. A. KEUCHENIUS.
Batavia, *den 2den december 1830.*

—Daar in de laatste jaren menigvuldige bedriegerijen den handel met mineraalwater de overhand genom en deels minerale-wateren van andere bronnen, door kunst gefabriceerd water voor *echt* zeltserwater geboden en verkocht is, zoo achten wij het onzen pl voor de talrijke consumenten, die er belang in stel het *natuurlijke* en *echte* zeltser mineraalwater te hebb hier te bemerken: dat men, om bedrog te ontgaan, den inkoop van het mineraalwater bijzonder dient lettend te wezen op de merken ... vulling.

Wij verzoeken tevens te bemerken, dat tegenwoo de opening der kruiken met een simpel stukje wit bedekt is, hetwelk verpikt en waarop zich het bron met het jaartgetal 1830 bevindt, en dat, inplaats van tot hier toe onder de verkapping gelegd bron-ced aan de *kurk zelfs op het onderste einde*, waar *hij het water raakt*, een *gebrand merk* wordt ge waarvan men zich bij opening der kruik gemakkelijk o tuigen kan.

Hertoglijk - Nassauwsch mineraalwater kantoor.
Nieder Selters, *31 maart 1830.*

TE BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.